که قرار نماند و معلوم گشت که معرفت مطلوب از طور عقل بیرون است چه دلها هر چند
جگر از تشنه بصور و اجرام خلاص یافته اند در تشنه باز ارواح افتاده اند تا وقتی
که بصحبت متصوفه و ارباب ریاضت و مجاهده اختیار افتاد و تو فیق حق دست گیر شد
و اول این سخنان بصحبت مولانا نور الدین عبد الصمد نطنزی قدس سره رسید و از صحبت
او همین معنی توحید یافت و فصوص و کشف شیخ یوسف همدانی را می پسندید
و بعد از آن بصحبت مولانا شمس الدین کیشی رسید مرچون از مولانا نور الدین
شنیده بود که درین عصر مثل او در طریق معرفت نیست و این رباعی سخن اوست

شعر
هر نقش که بر تخته هستی پیداست ❊ آری صورت آنکس است کآن نقش
آراست ❊ دنیای کهن چو برزند موجی نو ❊ موجش خوانند و در حقیقت دریاست

و همین معنی بر توحید بیان می کرد و می گفت که مرا بعد از چندین از بعین این معنی
کشف شد و آن وقت در شیراز هیچکس نبود که با او معنی در میان توان نهاد شیخ
ضیاء الدین ابو الحسن با این معنی بود و من از آن در حیرت بودم تا فصوص
اینجا رسید چون مطالعه کردم آن معنی را باز یافتم و شکر کردم که این معنی
طریق موجود است و بزرگان بآن رسیده اند و آنرا یافته اند و همچنین بصحبت
مولانا نور الدین ابهری و شیخ صدر الدین روزبهان بقلی و شیخ ظهیر الدین
نیشاپوری و مولانا اصیل الدین و شیخ ناصر الدین و قطب الدین ابن ضیاء الدین ابو الحسن
و جمعی بزرگان دیگر رسیدم همه درین معنی متفق بودند و هیچ یک مخالف

یکدیگر نه اکنون بقول یکی کس خلاف آن بقول نمیتوان کرد یا آنکه تا چون خود باین مقام
نرسیده بود هستند قرار نمی گرفت تا بعد از وفات شیخ الاسلام مولانا و شیخنا
نور الملة والدین نطنزی مرشدی که دلبر و قرار کردی نیافت هفت ماه در صحرایی
که آبادانی نبود در خلوت نشست و تقلیل طعام بغایت کرد تا این معنی بکشود و آن
قرار گرفت و مطمئن شد والحمد لله علی ذلک و هر چند خدای تعالی گفت فلا تزکوا
انفسکم لکن فرمود واما بنعمة ربک فحدث بعد از آن چون در بغداد بصحبت
شیخ بزرگوار شیخ نور الدین عبد الرحمن اسفرایینی قدس سره رسید و اصناف
داد و می فرمود که مراد علم تعبیر و قایع و تاویل مناسبات بخشیده است بمقامی برتر
ازین نرسیده ام مجرد آن بحثها که بطریق معقول و نهج مستقیم نیست ترک این
معنی که بشهود می آید نمی توان کرد و نیز سخن شیخ عبد الله انصاری قدس سره هم
اینست و آخر جمیع مقامات در درجه سیم توحید صرف رسانیده و در سخن شیخ شهاب الدین
سهروردی قدس سره چند موضع تصریح فرموده است چنانچه در شرح سخن
امام محقق جعفر صادق رضی الله عنه آمده است که انی اکرو آیه حتی سمع من
قائلها فرمود که او از باز خویش درین معنی چون شجره موسی یافت که انی انا الله رب
بشنید و اگر متعین بودی رد و صورت چه گونه ظهور یافتی و در قرآن مجید هو
الذی فی السماء اله و فی الارض اله چگونه صادق بودی و در حدیث پیغمبر
صلی الله علیه و سلم که فوق احدکم حسله لهبط علی الله کی راست آمد که وما هر